

Jaroslav Slezák

Nahlédnutí do Němčiček

Němčičky leží 6 km východně od Hustopečí ve členitém terénu přecházejícím do jihovýchodních výběžků Ždánického lesa. Nejnížší místo katastru obce se nachází ve výšce 177 metrů n. m., nejvyšší má 316 m. Rozdíl 139 m na tak malém území vypovídá sám o sobě.

Nejstarší historický záznam o obci pochází z roku 1349 (de Nyempczicz). Nejčastěji užívaný název obce v historických dokladech zní Horní Němčičky. Název obce ukazuje buď na původ obce v souvislosti s německou kolonizací, nebo že zakladatelem byl Němec. Obce stejného jména jsou i u Židlochovic a u Znojma.

Místní dialekt patří k nářečí dolskému, a to k jeho III. typu – k jižnímu ostrovu. Tuto oblast tvoří obce Bořetice, Brumovice, Kobylí, Krumvíř, Moravský Žižkov, Morkůvky, Němčičky, Podivín, Rakvice, Šakvice, Velké Bílovice, Velké Pavlovice a Vrbice. Místní kroj je směsicí sousedních vlivů. Patří do skupiny hanácko-slovácké – jižní (obce Velké Pavlovice, Bořetice, Vrbice, Kobylí, Němčičky, Starovičky, Rakvice, Šakvice, Horní Bojanovice).

Pro význam místních vinohradů se mezi majiteli Němčiček vystřídalो hodně vyšší šlechty a klášterů. Od roku 1583 byla obec trvalou součástí hodonínsko-pavlovického panství. Ve věcech vinařských se Němčičtí řídili horenským právem hustopečským, které mělo svůj původ v dolnorakouském Falkenstejně. Od 16. století pak měly Němčičky vlastní horenské právo. Dodnes jsou zachovány čtyři knihy horenských register. Jejich zvláštností je, že v celém období od r. 1570 do r. 1715 jsou psány výhradně česky. V polovině 18. století byly Němčičky se svými 998 měřenci vinohradů na šestém místě v rámci Moravy. V souvislosti s vinařstvím je třeba zmínit i početnou komunitu habánů, kteří měli v 16. století v obci svůj „haushaben“. Mimo vinařství se zabývali zhotovováním vodovodního zařízení, pro které jim místní lesy dávaly dostatek materiálu.

V současnosti zpracovává místní zemědělské družstvo ročně kolem 750 tun hroznů z vlastní produkce a vyrábí asi 5000 hektolitřů vína. Mimo tohoto výrobce vína jsou v obci ještě čtyři menší vinařské firmy, které zpracovávají hrozny z vlastní produkce a z výkupu od drobných pěstitelů.

Na vinařské tradice navazuje i místní tělovýchova, která pořádá pravidelně každou poslední sobotu v srpnu burčákovou zábavu. Ta je lákavou akcí pro mládež ze širokého okolí. Obecní úřad připravuje podmínky pro dobrou prezentaci místního vinařství svou spoluúčastí na budování vinařské naučné stezky.

Obec byla vždy rovněž proslulá pěstováním ovoce, což způsobilo, že se zdejšími obyvateli přezdívalo planičkáři. Ještě v první polovině tohoto století zde převládaly třešně a trnky (švestky), dnes jsou to převážně meruňky.

Místní škola je první zmiňována v roce 1800, současná budova školy je z let 1893 a 1927. Jsou zde ve dvou třídách čtyři ročníky základní školy a jedna třída mateřské školy. Obec má 603 obyvatel (mívala až 850). Podle zaměstnání jde o členy místního zemědělského družstva a pracovníky různých podniků v okolí, poněvude v Hustopečích. Zemědělské družstvo má 124 členů, z toho je 81 důchodců. Zaměřuje se především na produkci meruněk a vinných hroznů a v živočišné výrobě na chov selat. Průmysl v obci není.

V těsné blízkosti obce byly počátkem 70. let prováděny průzkumné vrty do hloubek kolem 5000 metrů. Byla objevena ložiska nafty a plynu, ale těžba se neprovádí.

Poslední roky jsou Němčičky známé především sportovním areálem, vyhledávaným koupalištěm a lyžařským svahem s vlekem a umělou sjezdovkou (nejníže položené zařízení v Evropě).

V uplynulém desetiletí se v obci uskutečnilo několik významných stavebních akcí, které přispívají k lepší úrovni života občanů:

- Byl přebudován a posílen rozvod elektřiny tak, aby mohla být většina domácností vytápěna elektrickým proudem. Jde nejen o pohodlí, ale hlavně o čistší vzduch v uzavřené němčičské kotlině. Z necelých 200 domů má elektrické přímotopy 120 domácností.
- Za obcí byla vybudována kořenová čistírna odpadních vod, která slouží jako ověřovací prototyp.
- Nákladem 21 milionů korun byl vybudován dálkový přiváděč pitné vody pro obce Němčičky, Horní Bojanovice a Boleradice (dodatečně se připojují Diváky). Je dokončen i rozvod po obci, na který je připojeno 170 domácností a 6 vinařských sklepů. Pro němčičské občany je vodovod mimořádným přínosem, protože mnozí trvale zápasili s nedostatkem vody, a navíc byla u většiny soukromých studní vysoko překračována norma škodlivých látek, hlavně dusičnanů.
- V budově obecního úřadu byla zařízena ordinace praktického lékaře, který v ní ordinuje třikrát týdně odpoledne.
- V nadstavbě budovy obecního úřadu byl vybudován moderní čtyřpokojevý učitelský byt.

Přes mnoho dobrého, co mohou Němčičky svým občanům nabídnout, stále stoupá průměrný věk obyvatel. Dnes patří obec průměrným věkem k „nejstarším“ v okrese Břeclav. Podrobnější informace o Němčičkách lze najít v brožuře „Němčičky v historii a současnosti“, která byla vydána v roce 1990.